

Školenie odborného personálu LAA SR 2023

Vážení členovia LAA SR,

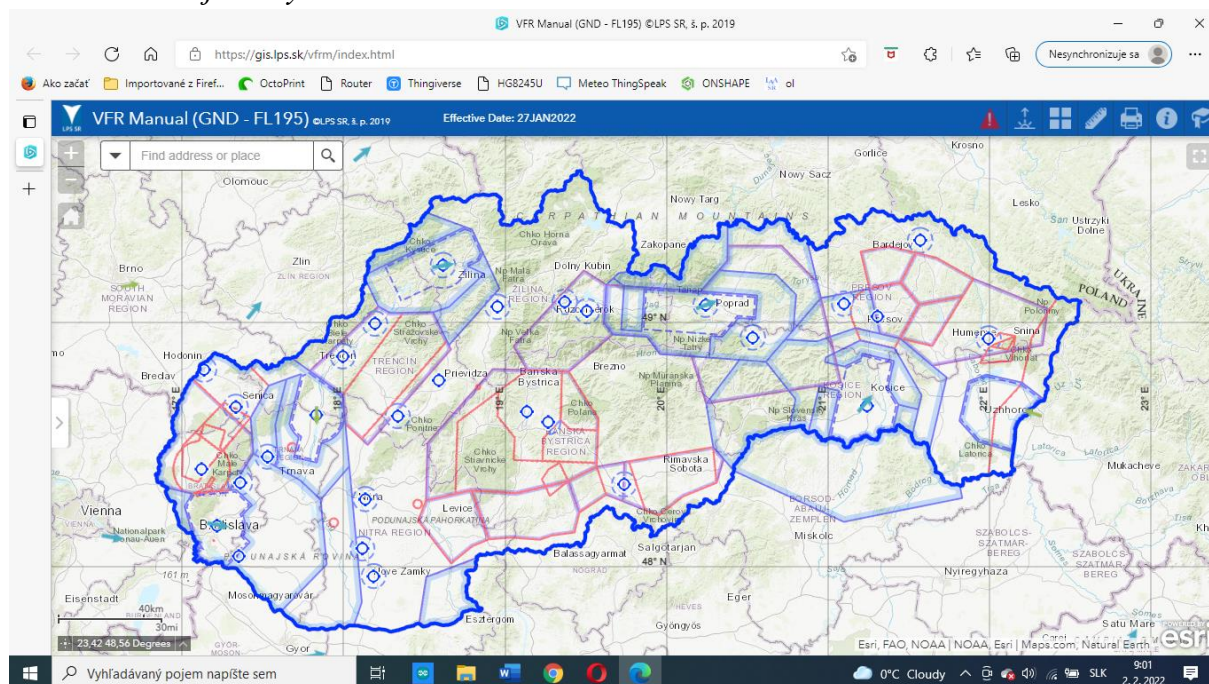
keďže sa hlavného termínu školenia nezúčastnilo už len niekoľko z Vás, po rozhovore s Prezidentom LAA a vzhľadom na úsporné opatrenia sme sa rozhodli urobiť doškolenie elektronickou formou. Preto sa v nasledujúcom dokumente pokúsim zhrnúť dôležité informácie, ktoré odzneli v priebehu školenia.

Vzdušný priestor SR

Ideálny spôsob, ako sa oboznámiť s národnými pravidlami, je na stránke Letových prevádzkových služieb (LPS). Niektoré produkty sú voľne dostupné aj bez prihlásenia, no odporúčam sa registrovať a prihlásiť sa.

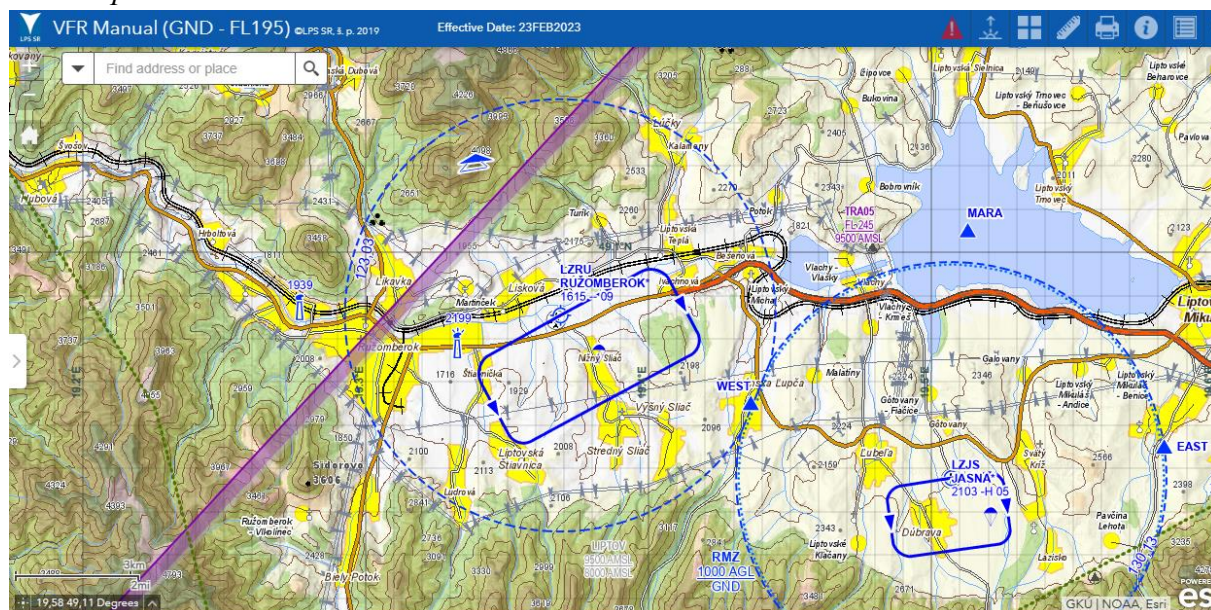
Jednou z možností je otvoriť si VFR Manuál <https://gis.lps.sk/vfrm/index.html>

Ukážka úvodnej strany VFR Manuálu:

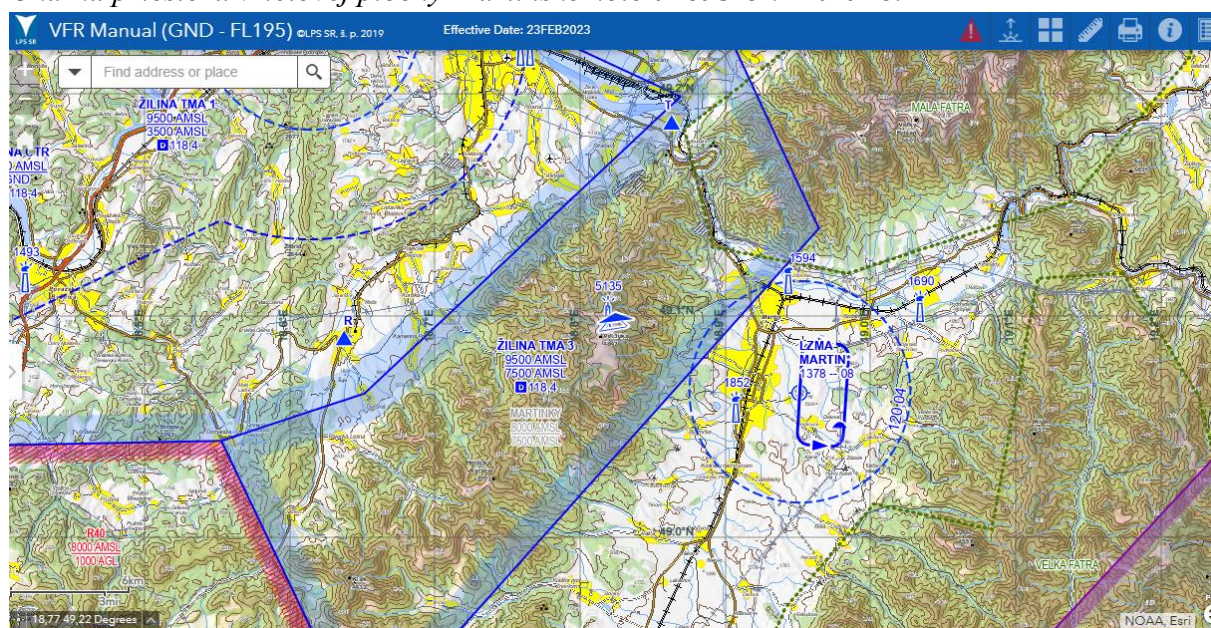

Tu máme možnosť vidieť celý vzdušný priestor SR s jednotlivými CTR, TMA, LZR, atď... Je možné si časť mapy vytlačiť v požadovanom rozlíšení, zvoliť rôzne mapové podklady, ale aj konkrétne informácie pre daný priestor. V takto zvolenom priestore máte k dispozícii aj popis vertikálnych hraníc priestoru, frekvencie, obmedzenia a pod..

Ukážka priestoru letiska Ružomberok:

Ukážka priestoru vzletovej plochy Martinské hole a letisko v Martine:

Užitočná je stránka Leteckých prevádzkových služieb - LPS š.p. [AIP SR – Letová informačná príručka SR](#), kde sú v častiach GEN (všeobecné informácie), ENR (trate), AD (letiská) zhrnuté všetky legislatívne a praktické informácie potrebné pre naplánovanie a vykonanie letu. Najdôležitejšie informácie pre lietanie s našimi druhmi LŠZ sú v časti ENR.

LPS SR

Letecká informačná služba Slovenskej republiky

[Produkty AIS](#)
[Predpisy](#)
[VFRM](#)
[UAV](#)
[AIM](#)
[Kontaktujte nás](#)
[Kontakty](#)
[Prihlásiť](#)

[GEN](#)
[ENR](#)
[AD](#)
[AIRAC](#)
[AMDT](#)
[SUP](#)
[eAIP/Download](#)
[Základné pojmy](#)

eAIP SR online

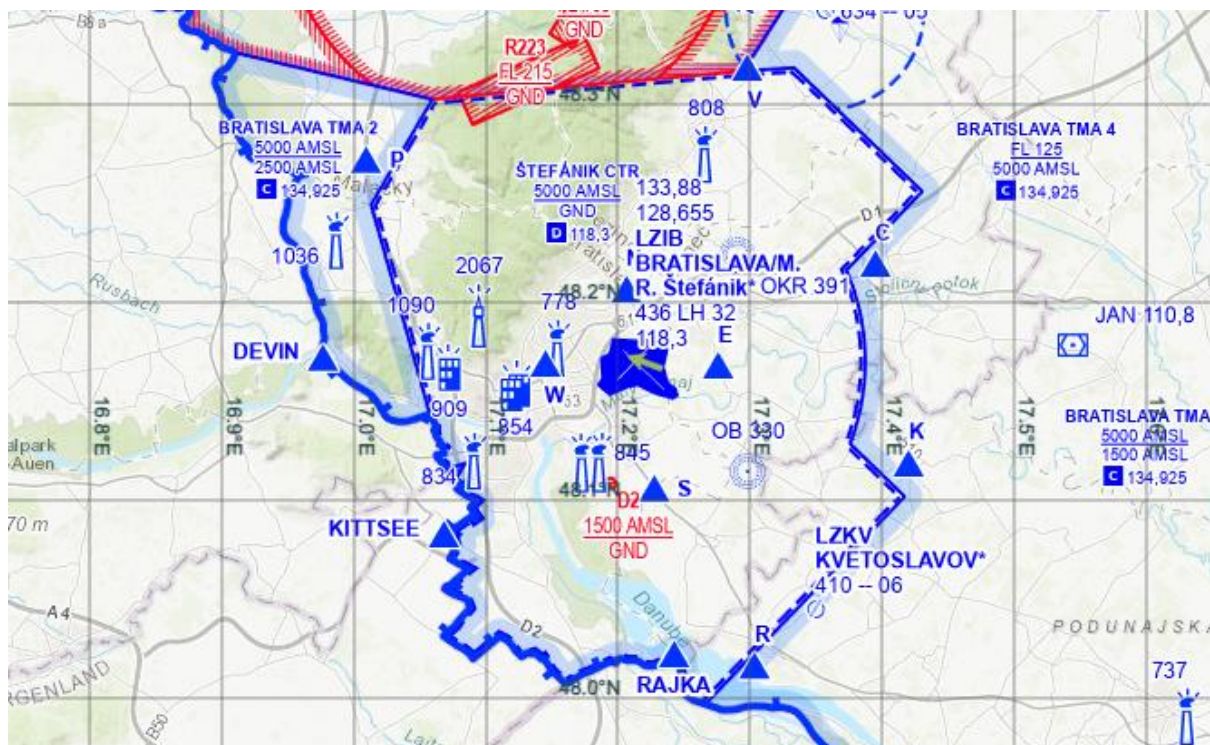
Online prezentácia	Účinnosť	Publikované	Aplikované zmeny
Aktuálny	23 FEB 2023	09 FEB 2023	AIRAC NR 243, AMDT NR 209
Nasledujúce vydanie	23 MAR 2023	09 FEB 2023	AIRAC NR 244
Nasledujúce vydanie	20 APR 2023	09 MAR 2023	AIRAC NR 245

AIP SR download - (pdf format)

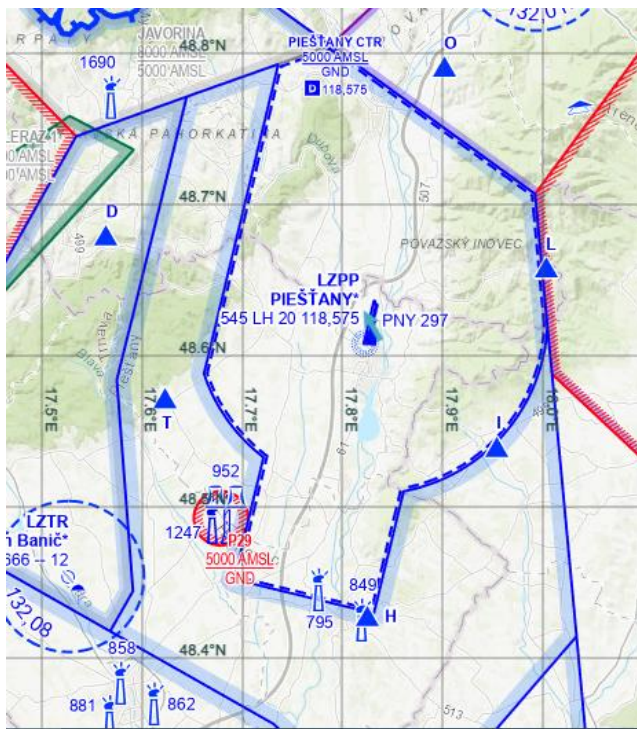
Download	Účinnosť	Publikované	Veľkosť	MD5
Aktuálny	23 FEB 2023	12 JAN 2023	106 MB	-

[AIP SR](#)
[AIRAC AIP AMDT](#)
[AIP AMDT](#)
[AIP SUP](#)
[AIC](#)
[VFR mapa](#)
[UAV](#)

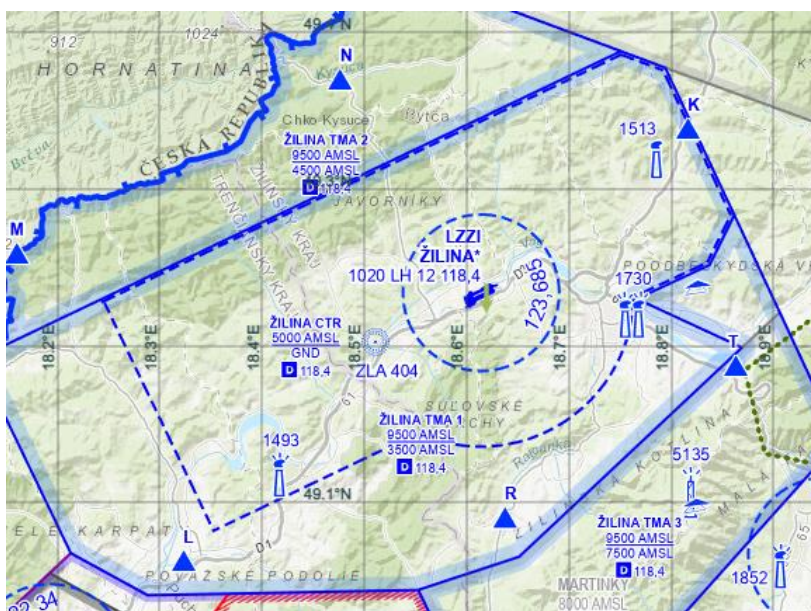
Zmeny na ktoré je potrebné sa zamerať:

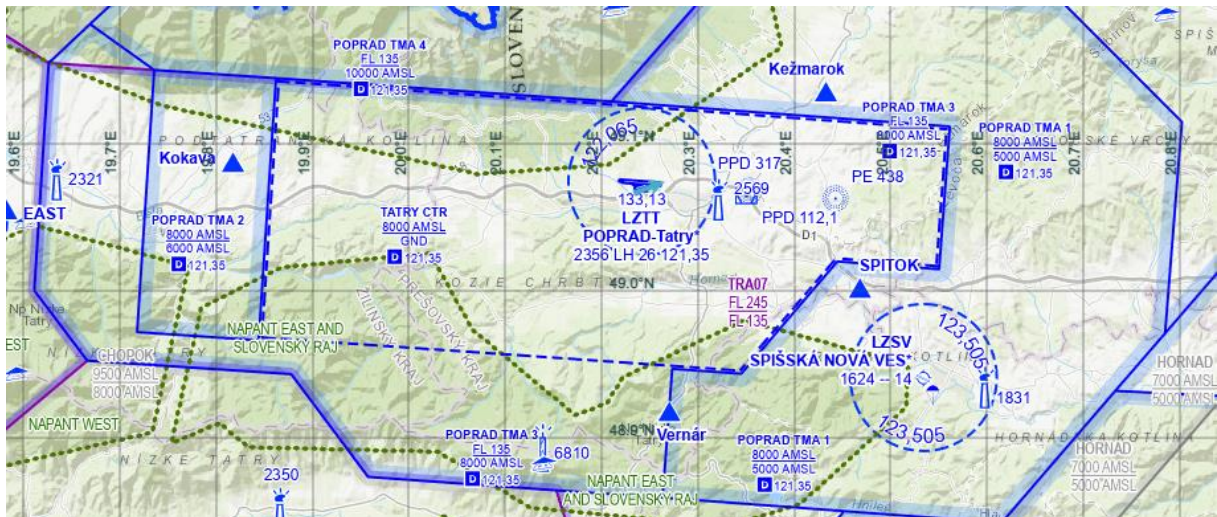
Zmenilo sa označenie vstupných bodov

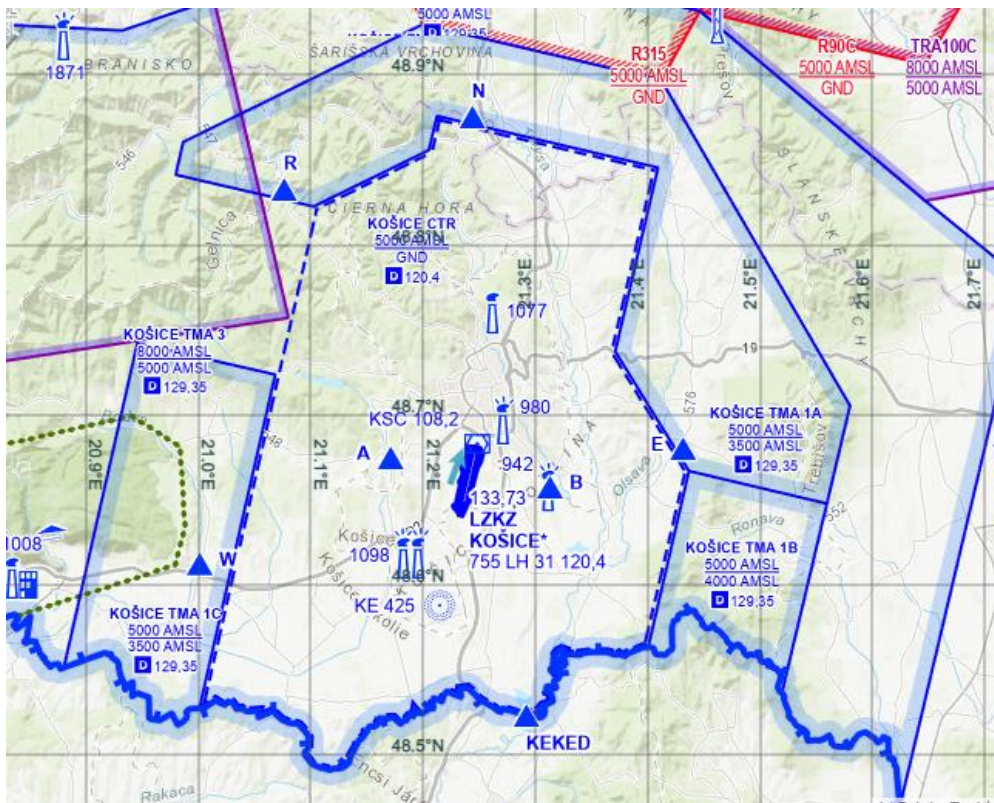
Zmenilo sa označenie vstupných bodov

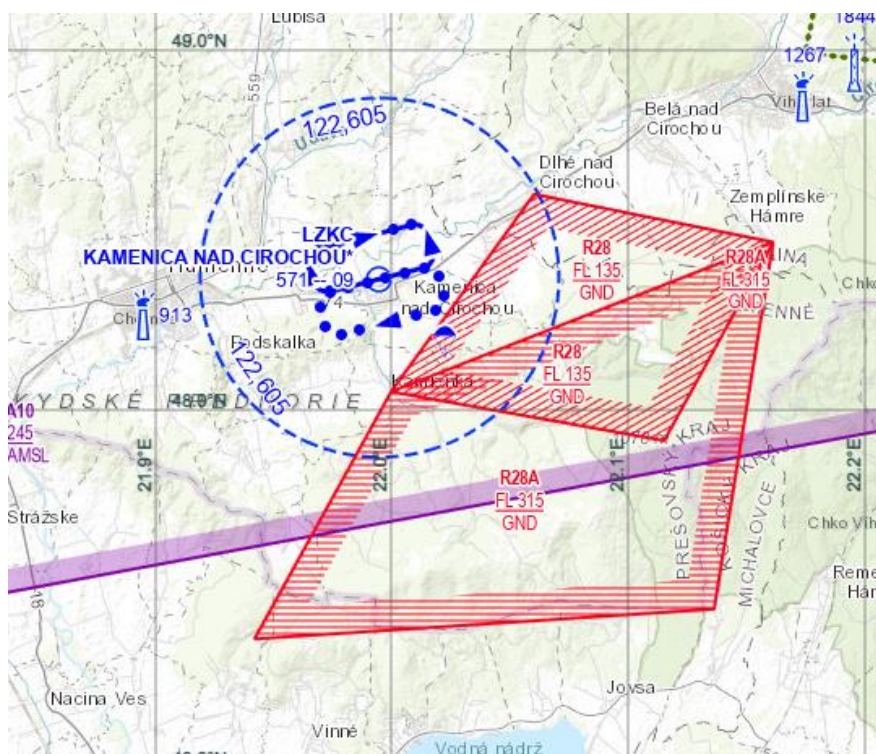
Zmenilo sa označenie vstupných bodov

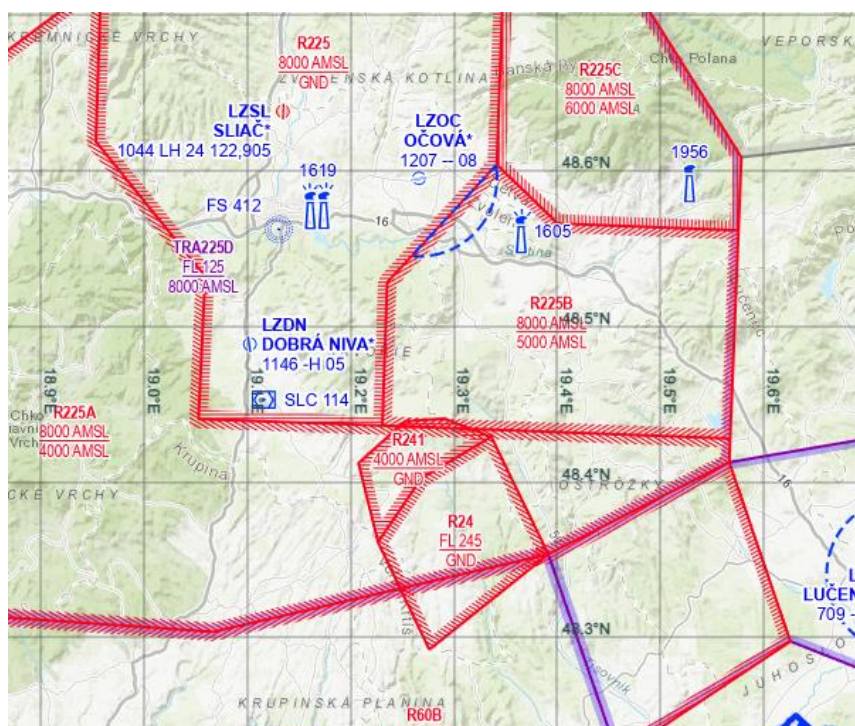
LZTT zmenil sa vstupný bod Važec za Kokavu

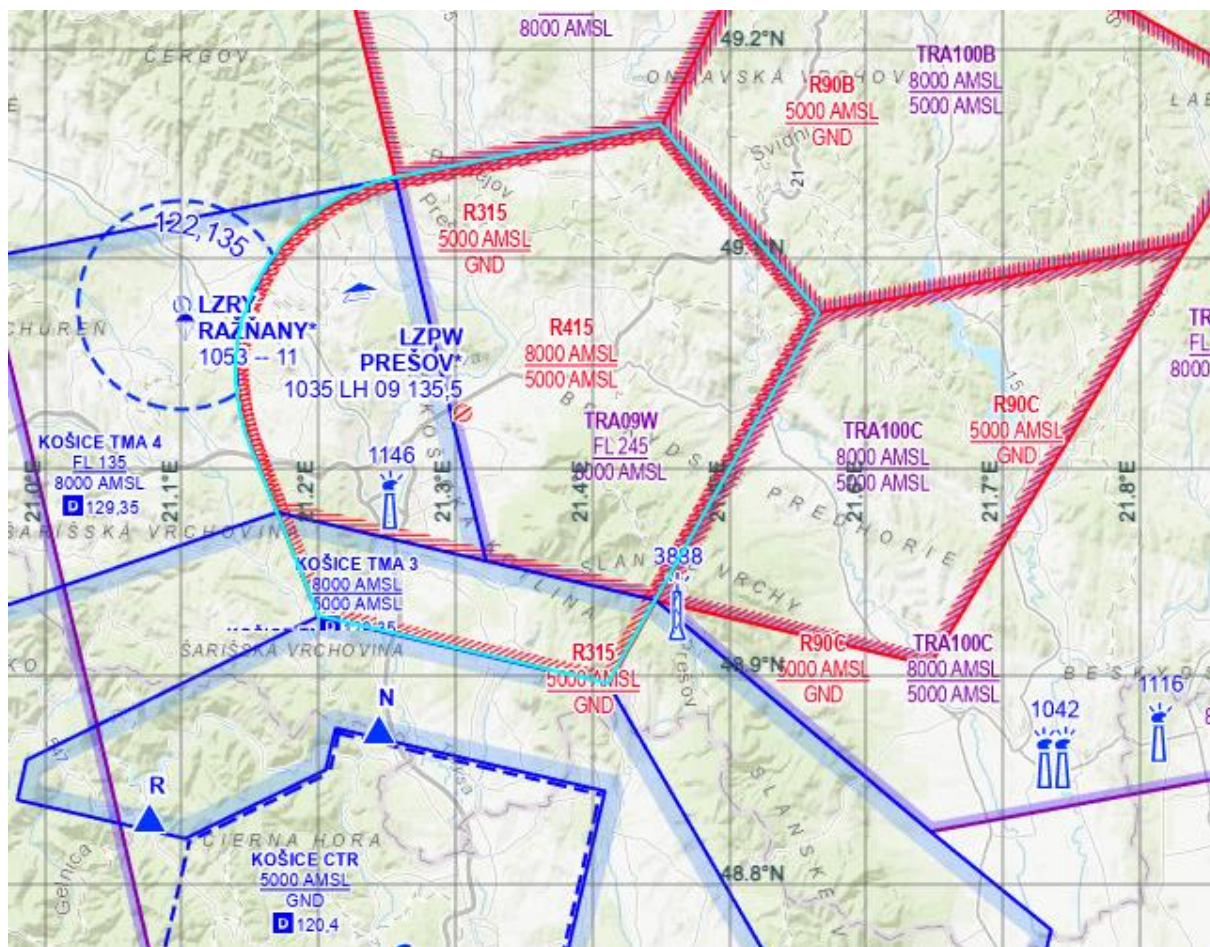
Zmenilo sa označenie vstupných bodov

Došlo k úprave priestoru R28

Vznikol R241

TMA Košice 3 zasahuje nad R315 od 5000 ft AMSL do 8000 ft AMSL

C2563/22 2022-12-29 08:05 - 2023-03-31 23:59 EST LZZI TWR/APP

ZILINA VEZA FREQ 124,150 MHZ POUZITA AKO HLAVNA FREQ.

ZILINA VEZA FREQ 118,400 MHZ NEPOUZITELNA PRE PREVADZKOVE UCELY.

NOTAM: Pre spojenie s Žilina Veža sa využíva ako hlavná frekvencia 124,150 MHZ

C0417/23 2023-04-20 00:00 - 2023-05-03 23:59 LZBB FIR

TRIGGER NOTAM - AIRAC AIP SUP 2/23 WEF 20 APR 2023 TIL UFN.

POZASTAVENIE UPLATNOVANIA VZDUSNYCH PRIESTOROV CTR/TMA
UZHGOROD WEST.

C0232/23 2023-02-07 15:18 - 2023-05-07 23:59 EST LZBB FIR

V TMA UZHHOROD WEST A CTR UZHHOROD WEST SA ATS NEPOSKYTUJU, Z TOHO DOVODU SA TMA UZHHOROD WEST A CTR UZHHOROD WEST NEUPLATNUJU.
REF ENR 2.2.2.

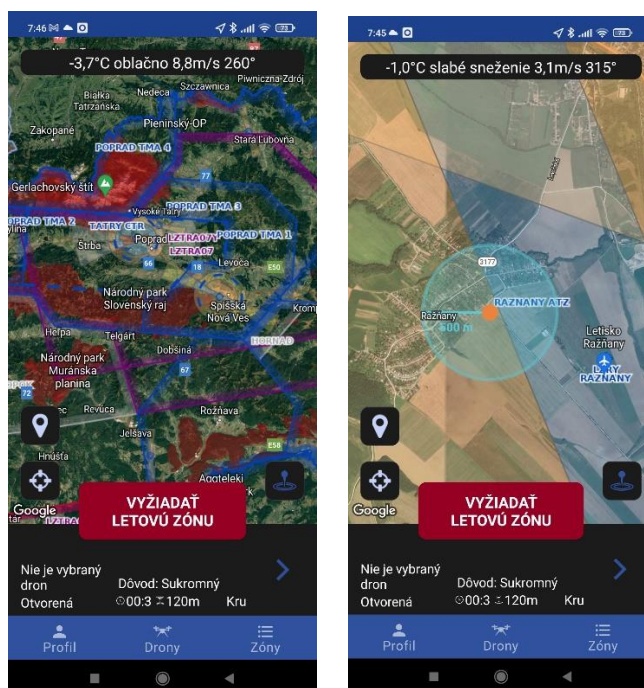
NOTAM: Priestory Užhorod sa neuplatňujú

.....

Slovenskú mapu ICAO je možné objednať na stránke <https://www.pilot-store.sk/sk/> alebo <https://www.pilotshop.cz/mapy-a-dokumentace/letecke-databaze-atlasy/>

O vydání novej mapy ICAO SR Vás budeme informovať na našej webovej stránke.

Ďalšou užitočnou aplikáciou pre plánovanie lietania môže byť aplikácia „Mám dron“ <https://mamdron.sk/> ktorá je dostupná zadarmo pre mobilné zariadenia. Po registrácii máte k dispozícii aktuálnu mapu s priestormi s tým, že sa Vám zobrazuje aj aktuálny stav počasia v hornom riadku pre lokalitu, ktorú si dáte do centra obrazovky.

Smernice

Smernice, podľa ktorých ideme, sú naďalej tie pôvodné.

[Pripravený návrh nového leteckého zákona bol predložený do parlamentu.](#)

Nehody 2021

Oficiálna štatistika LAA hovorí o 4 nehodách za rok 2022. Záverečné správy z vyšetrovania ešte nie sú zverejnené na stránke Leteckého a námorného vyšetrovacieho útvaru. Príčiny sú uvedené vo vyšetrovacích správach zverejnených na stránke Leteckého a námorného vyšetrovacieho útvaru.

Celkový zoznam leteckých nehôd v SR nájdete na stránke:

[Letecký a námorný vyšetrovací útvar \(mindop.sk\)](http://mindop.sk)

Hlásenie udalosti v civilnom letectve

O vzniku každej leteckej udalosti sú subjekty civilného letectva povinné podať hlásenie. Hlásenie sa predkladá Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Podrobnejšie informácie nájdete v nasledujúcich odkazoch:

<http://nsat.sk/hlasenie-udalosti-v-civilnom-letectve/>

<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/letecky-a-namorny-vysetrovaci-utvar/system-ohlasovania-udalosti/hlasenie-udalosti-v-civilnom-letectve-povinne-ohlasovanie-accident-incident-data-reporting/hlasenie-udalosti-zapisovatelny-formular-format-rtf-pdf>

Hlásenie je možné vyplniť online alebo stiahnuť si tlačivo, vyplniť a zaslať na:

LETECKÝ A NÁMORNÝ VYŠETROVACÍ ÚTVAR Námestie slobody 6, P.O.BOX 100 810 05
Bratislava Slovenská republika, E-mail: vysetrovanie@mindop.sk, Fax: +421 2 5273 1442

Výcvik

Veľký dôraz je potrebné zamerať najmä na používanie aktuálnych tlačív, ktoré sťahujete priamo zo stránky LAA SR a ich vyplňanie. Pri výcviku sa treba zamerať na čo najkvalitnejšie vysvetlenie jednotlivých prvkov pilotáže, objasnenie cieľu konkrétneho letu a následne rozbor letu. Je žiadúce sa ešte pred letom uistiť, či pilotný žiak pochopil, čo má počas letu robiť a ako má postupovať v prípade problémov.

Hodnotenie výcviku robiť objektívne!

Praktická časť výcviku - v smerniciach sú uvádzané minimálne počty cvičení. Ak niekto základný počet nezvládne, neznamená to, že sa nemôže naučiť lietať, ale znamená to, že potrebuje niečo lepšie vysvetliť, ukázať... Nikde nie je napísané, že jeho výcvik má trvať 5 dní! Výcvik má byť taký, aby po ukončení kurzu zvládol samostatné lietanie s relatívne vysokou mierou bezpečnosti.

Mnohí z Vás pri vypisovaní záznamov o výcviku nevyplnia reálny počet štartov / letov v 3. stĺpci. Prosím, dávajte si na to pozor a uvádzajte reálny počet letov každého žiaka v kurze.

Testy na teoretické preskúšanie žiakov vo výcvikových strediskách

Na stránke <https://www.laa.sk/testy/> budeme priebežne aktualizovať otázky z jednotlivých oblastí výcviku. Odborné otázky z konštrukcie a aerodynamiky nám za jednotlivé zväzy neboli dodané v termíne a preto neboli ešte spracované. Preto máme v online testoch otázky skôr všeobecného charakteru. Minimálna úspešnosť pre splnenie teoretického preskúšania je 80 %. Každá otázka bude štandardne hodnotená jedným bodom

Sťažnosti

V roku 2022 máme evidovaných opäť viac sťažností, ako v uplynulých rokoch. Za minulý rok to boli najčastejšie sťažnosti na lietanie bezmotorových padákových klzákov v riadených priestoroch, napríklad prelety ponad letisko Trenčín na okružovej výške počas výcviku iných lietadiel, ďalej v priestoroch výsadkov Prievidza, Žilina (na priestory bol vydaný NOTAM). Narušenie priestoru TMA Žilina a ďalšie.

Ďalej šlo o sťažnosti na lietanie nad obývanými oblasťami. Riešili sme sťažnosti občanov, ale aj zástupcov obcí (starostov) na pravidelné porušovanie pravidiel lietania. V týchto prípadoch sa snažíme situáciu upokojiť a ak vieme o koho ide, dohovoriť mu tak, aby sa situácia objasnila a aby si to obe strany vykomunikovali.

Pre lietanie v chránených územiach sú stanovené taktiež prísne pravidlá a preto je potrebné poznať jednako zákon o ochrane prírody a krajiny, ale aj návštevne poriadky jednotlivých parkov.

Zákon o ochrane prírody a krajiny: <https://www.epi.sk/zz/2002-543>

Časti, ktoré sa priamo dotýkajú lietania:

(2) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c) až e), i), j), l), m), o) a p),

b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia,⁵¹⁾ ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,

c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,

d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom,⁵⁷⁾ ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,

e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,

f) vykonávanie technických geologických prác,

g) umiestnenie stavby s výnimkou stavieb, na ktoré sa vyžaduje rozhodnutie o umiestnení stavby,^{57a)}

h) vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu,^{57b)}

i) vnadenie alebo prikrmovanie zveri okrem prikrmovania senom, letninou a trávou alebo d'atelinotrávou silážou.

Štvrtý a piaty stupeň ochrany je na tom rovnako!!!

§ 90, 91,92 hovorí o sankciách za porušenie zákona č.545/2002 Z.z.

Čestné vyhlásenie

Po oboznámení sa s materiálom doškolenia vypíšte „Čestné prehlásenie“ a zašlite ho na sekretariát, buď v písomnej podobe, alebo elektronicky fotokópiu (scan) na emailovú adresu sekretariat@laa.sk

Prajem príjemné a úspešné opakovanie znalostí a do ďalšej sezóny len samé krásne zážitky pri lietaní a vzdelávaní nových členov LAA.

ČESTNÉ VYHLÁSENIE
O OBOZNÁMENÍ SA SO ŠKOLENÍM ODBORNÉHO
PERSONÁLU 2023

(pre účel evidencie LAA SR)

Ja, dolu podpísaný

trvale bytom

čestne vyhlasujem,

že som sa oboznámil so zaslanými materiálmi, ktoré sú obsiahnuté v školení odborného personálu LAA
SK na rok 2023.

V

dňa

.....

vlastnoručný podpis